

ONTDEK LEVENDIG LEEUWARDEN EN HET RUSTIGE BUITENGEBIED

FIETSROUTE 41,7 KM

NOARDWEST FRYSLÂN
PRIJS 3 EURO

INCLUSIEF ROUTEKAART

LEEUWARDEN /// STATEN /// STINZEN /// DORPEN
/// MUSEA /// SCHEVE TOREN

GEÏNSPIREERD
DOOR EEN
OUDE
ZEE

Stichting Bestemming Noardwest
Regio Noardwest-Friesland

GENIETEN VAN DE BRUISENDE HOOFDSTAD ÉN HET RUSTIGE BUITEN

Leeuwarden laat zich goed op de fiets ontdekken. In deze levendige hoofdstad vind je volop prachtige oude gebouwen, diverse culturele hotspots en gezellige terrasjes. Ben je na dat bruisende gebeuren toe aan wat rust? Dan vind je dat zeker in het buitengebied. Hier geniet je van de weidsheid, de oude dorpjes en de adembenemende vergezichten. Met deze route krijg je het beste van twee werelden. En als cultuurliefhebber kom je tijdens deze fietsroute ook zeker niets te kort. Zo kun je het Fries Landbouw museum in Goutum bezoeken en onderweg kom je diverse staten en stinzen tegen. Vergeet ook het Natuurmuseum Fryslân in Leeuwarden niet te bezoeken. Genoeg te zien en te doen dus!

ONTDEK LEVENDIG LEEUWARDEN EN HET RUSTIGE BUITENGEBIED

1 CAMPERPLAATS LEEUWARDEN IN LEEUWARDEN	10 LANDGOED MARTENASTATE IN KOARNJUM	13 NATUURMUSEUM FRYSLÂN IN LEEUWARDEN
2 GOUTUM	11 DEKEMA STATE IN JELSUM	14 OLDEHOVE IN LEEUWARDEN
3 FRIES LANDBOUWMUSEUM IN LEEUWARDEN	12 LEEUWARDEN (LJOUWERT)	
4 BOKSUM		
5 DEINUM		
6 POPTASLOT/HERINGASTATE IN MARSSUM		
7 MARSSUM (MARSSUM)		
8 INGELUM (ENGELUM)		
9 BITGUMMOLE (BEETGUMMERMOLEN)		

ROUTE VIA KNOOPPUNTEN

- 37 - 93 - 34 - 58 - 31 - 39 - 59 - 60 - 22 - 59 - 39
 77 - 76 - 75 - 98 - 87 - 10 - 23 - 66 - 65 - 64 - 91
 26 - 62 - 62 - 57 - 93 - 37

IN HET KORT

TYPE

van A naar A, gps-route

BEGIN EN EINDPUNT

Camperplaats Leeuwarden
De Zwemmer 3, Leeuwarden

AFSTAND

41,7 kilometer

GPX-COÖRDINATEN

Scan de QR-code voor alle informatie over de route en de GPX-coördinaten.

BEPAAAL ZELF DE DUUR EN STARTPUNT

Deze fietsroute kun je altijd op een andere plek beginnen. Kies een van de knooppunten als beginpunt en volg vanaf daar de fietsroute verder in de richting die je wilt. Uiteindelijk ga je rond en kom je weer op je startpunt terug. De duur van de fietstocht bepaal je zelf. Wil je nog meer genieten? Overnacht dan met je camper bij Camperplaats Leeuwarden. En ontdek de andere dagen nog meer van de regio. De kans is groot dat je nog een keer naar de gezellige binnenstad van Leeuwarden of het rustige buitengebied wilt.

DIT GA JE ZIEN

START

Start- en eindpunt: Camperplaats Leeuwarden, De Zwemmer 3 in Leeuwarden

1 / CAMPERPLAATS LEEUWARDEN

De Zwemmer 3, Leeuwarden

Camperplaats Leeuwarden is gelegen op een rustige plek aan een jachthaven midden in de woonwijk Zuiderburen. De

camperplaats heeft achttien verharde en beveiligde camperplaatsen aan het water. Alle plaatsen zijn voorzien van elektriciteit en gratis wifi. Met vijftien minuten fietsen ben je in het centrum van Leeuwarden. Dat is hartstikke leuk natuurlijk, maar met deze fietsroute gaan we eerst de andere kant uit.

3 / GOUTUM

Goutum was oorspronkelijk een terpdorp. De terp is echter rond 1900 geheel afgegraven. Sinds de 14de eeuw stond op de westkant van de terp de Wiarda State. Deze is in 1882 afgebroken en alleen een marmeren gedenksteen met tekst herinnert ter plekke nog aan het monumentale slot. In de loop van de tijd is Goutum geleidelijk veranderd

van een agrarisch dorp tot een flink forensendorp. Het dorp wordt geheel omringd door het grondgebied van de stad Leeuwarden.

2 / FRIES LANDBOUWMUSEUM

Felling 6, Leeuwarden

Fryslân is al eeuwenlang een agrarische provincie. Sinds mensenheugenis houden boeren er vee en bewerken ze het land. In het Fries

Landbouwmuseum (her) beleef je de waardevolle sporen die al die landbouwactiviteiten hebben nagelaten. Het Fries Landbouwmuseum is een modern ingericht, levendig museum. Je leert hier onder meer het verhaal kennen van de Friese boer. Je beleeft alles extra door de filmpjes uit vervlogen tijden.

4 / BOKSUM

Boksum is een dorp in de gemeente Waadhoeke, net ten zuidwesten van Leeuwarden. Het

dorp telt ongeveer 450 inwoners. Ondanks de geringe grootte heeft Boksum een rijke historie. Het dorp is waarschijnlijk al ontstaan enkele eeuwen voor onze jaartelling. Boksum ontstond aan de voormalige Middelsee. De oude Middelseedijk is hier nog een stille getuige van. Wandel door de mooie straten en breng ook zeker een bezoek aan de kerk.

5 / DEINUM

Deinum een terpdorp met een iconische kerktoren: de Sint Janskerk die werd gebouwd in de dertiende eeuw.

De kerk is ook bekend van een versje met als tekst 'Yn Deinum stiet in sipel op 'e toer'. De sipel (ui in het Nederlands) is in 1589 op de toren geplaatst. Door het dorp stromen het Van Harinxmakanaal en de Ballensvaart. Bezoek ook zeker even het schoolplatenmuseum.

6 / POPTASLOT/HERINGASTATE

Slotleane 1, Marsum

Het Poptaslot of Heringastate is een compleet bewaard landgoed uit begin 16de eeuw met slot, poortgebouw, tuinen, grachten, singels en een vrouwengasthuis

(hofje). Het huis is bewoond geweest door de adellijke families Heringa en Eysinga, deze waren gerelateerd aan elkaar. Op afspraak kun je een interessante rondleiding krijgen. Bel hiervoor met 058 - 254 12 31. De voortuin is geopend van maandag tot en met zaterdag tussen 08.00 en 17.00 uur. Je hebt dan vrij de toegang om rond te wandelen.

7 / MARSUM (MARSSUM)

Marsum is een van de meest pittoreske terpdorpen gelegen aan de oude Middelsee.

Het dorp heeft een prachtige historische kern, met als extra markeringspunten het Poptaslot, het gasthuis, de kerk en de oudste dorpskroeg van Fryslân.

Wandel door het eeuwenoude deel van het dorp, met zijn speciale stegenstructuur en het bijzondere gasthuis. Ook de twee Marsumer molens zijn het bezichtigen meer dan waard. Je vindt in Marsum ook nog de unieke Bakkerswinkel de Bolekoer. Deze winkel wordt door het dorp zelf in stand gehouden. Niet alleen voor lekker brood, groente, fruit, kazen, wijnen, bieren en biologisch vlees, maar ook voor een kop koffie met iets lekkers erbij.

8 / INGELUM (ENGELUM)

Ingelum is een rustig terpdorpje onder de rook van Leeuwarden met iets meer dan 400 inwoners. Het bevindt zich tussen de groene weiden en wuivende maïsvelden. Samen met

de dorpen Bitgum en Bitgummole vormt Ingelum een gezamenlijke gemeenschap op diverse vlakken. Daardoor spreekt men soms van een drielingdorp. Ingelum een dorp met een bloeiend verenigingsleven en met alleen maar aardige mensen.

9 / BITGUMMOLE (BEETGUMMERMOLEN)

Bitgummole is een pittoresk dorp die zijn naam dankt aan een voormalige korenmolen. De molen is er helaas niet

meer, maar daarvoor in de plaats is een prachtig kunstwerk te bewonderen.

10 / LANDGOED MARTENASTATE

De Wier 7, Koarnjum

Landgoed Martenastate is een pareltje. In het voorjaar is het park een waar buitenmuseum gevuld met bijzondere bloemen. Dit worden stinzenplanten genoemd. Denk aan sneeuwkllokjes, krokussen, holwortel, vingerhelmbloem en de bostulp. Ook in andere seizoenen is het landgoed prachtig. Vanuit het park zijn er indrukwekkende doorkijkjes naar het open landschap in de omgeving. Bijzonder is verder de familiebegraafplaats in de vorm van een grafheuvel met inmiddels bijzondere exemplaren van rode- en groene beuken.

11 / DEKEMA STATE

Dekemawei 5, Jelsum

Dekema State in Jelsum is een Toeristische Informatie Punt. Hier kun je terecht voor al

je toeristische informatie over de regio. De Dekema State is van oorsprong een adellijke woning. Tot 1996 hebben hier verschillende

families gewoond. Je kunt binnen een kijkje nemen hoe zij hebben geleefd. Buiten is er een prachtige stinzentuin die gratis te bezoeken is. Natuurliefhebbers, wandelaars, fietsers, en rustzoekers zijn hier dan ook aan het goede adres.

12 / LEEUWARDEN (LJOUWERT)

Leeuwarden is de trotse hoofdstad van Fryslân. Het is een prachtige stad met veel historie die vroeger aan de Middellzee lag. Het is de stad van Stadhouders Willem Lodewijk, Cambuur, MC Escher, de scheve Oldehove-toren, Mata Hari, de Achmea Toren, het Fries Museum, Maria Louise van Hessen-Kassel en de Prinsentuin. Leeuwarden is ook een studentenstad. Je vindt hier een geweldig aanbod aan terrasjes, restaurants, hotels en winkels.

13 / NATUURMUSEUM FRYSLÂN

Schoenmakersperk 2, Leeuwarden

In het Natuurmuseum Fryslân ga je op avontuur in de natuur. Het museum bestaat uit vier verdiepingen vol informatie, bijzondere dieren en planten, opdrachten, proefjes, spelletjes en andere verrassingen. Het is aan jou om alles te ontdekken. Bij Natuurmuseum Fryslân staat zelf doen en beleven centraal. Ga bijvoorbeeld mee met de OnderWaterSafari (toegankelijk vanaf 4 jaar). Daarmee stap

je in een voertuig waarmee je een reis maakt door de onderwereld van Nederland. Van het zoete water, van sloot en plas, naar het zoute water, van de Waddenzee. Onderweg zie je wat er allemaal onder de waterspiegel leeft en wie weet kom je ze tegen: de Big Five van de onderwereld van Nederland. Wie dat zijn? De bever, de otter, de meerval, de zeehond en de bruinvis!

14 / OLDEHOVE

Oldehoofsterkerkhof 1, Leeuwarden

De Oldehove staat hier al sinds 1529 en is zelfs schever dan de Toren van Pisa! Een bijzondere functie heeft de toren nooit gehad. Toch is de toren een van de belangrijkste symbolen van Leeuwarden. Het is de 'scheve toren' waar

op zijn. Je kunt de Oldehove van binnen en van buiten bewonderen. De in 2011 ingebouwde lift brengt je naar de eerste verdieping. Vanaf daar zul je de wenteltrap naar het dak moeten bedwingen. Tenminste, als je van het prachtige uitzicht wilt genieten. En dat raden wij natuurlijk wel aan.

EINDE

Camperplaats Leeuwarden,
De Zwemmer 3 in Leeuwarden

WIST JE DAT?

- Toe aan een pauze? Er zijn genoeg plekken waar je even kunt uitrusten. Onderweg kom je ook diverse cafés en restaurants tegen. Op veel plekken kun je je e-bike opladen.
- Houd je niet zo van fietsen? Dan is deze route prima te doen met een retroscooter of een e-chopper!
- Een stins was in de middeleeuwen een stenen verdedigingstoren. Meestal bevond zich er een gracht en een stenen toegangspoort omheen. Hier konden mensen zich terugtrekken in tijden van onrust.
- Later werden deze stinzen door welgestelde families omgebouwd tot rijke herenhuizen (states). De grond in de directe omgeving werd gebruikt voor de teelt van groente en fruit. Later kwamen daar ook de siertuinen bij.
- TIP! Natuurmuseum Fryslân is elke donderdag gratis te bezoeken (behalve in de schoolvakanties).
- Sta je op Camperplaats Leeuwarden met je camper? Misschien vind je het dan ook leuk om de Camperelfstedentocht te rijden. Deze route is een initiatief van Camperplaats Leeuwarden en brengt je langs alle elf steden van Fryslân. De stempelkaart ligt voor je klaar. Kijk ook eens op CAMPERELFSTEDENTOCHT.NL.
- Ook leuk: vanuit Camperplaats Leeuwarden start ook de fietstocht 'Ontdek De Alde Feanen vanuit Leeuwarden'.

WELKOM IN NOARDWEST FRYSLÂN

Noardwest Fryslân is een plek als geen ander: een ongerept kustgebied.

Hier geniet je van ruimte, lucht en landschap. Zo ver je kunt kijken.

Waar eb en vloed eeuwenlang vrij speelden. Met vruchtbare grond, waardoor eerdere bewoners het aandurfd en langs de open zee te leven. Dorpjes waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan. In een landschap van terpen en dijken. Waar je je als camperaar, watersporter, fietser of wandelaar in het paradijs waant. Vaar door de waterwegen die allemaal aan elkaar verbonden zijn.

Waar de nacht nog echt donker is en de stilte hoorbaar is.

Je bent van harte welkom!

UITAGENDA

Het bruist het in het land op de bodem van een oude zee, Noardwest Fryslân, van de evenementen. Er is elke dag wel iets te beleven!

[OUDEZEE.NL/UITAGENDA](https://oudezee.nl/uitagenda)

1STE DRUK 2024

Deze brochure is ontwikkeld door Ontwikkeld door de Opgave Dagrecreatieve Netwerken van Gastvrij Fryslân 2028 i.s.m. Stichting Bestemming Noardwest en Visit Friesland. Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend. Teksten: Sandra Put (Uitgesproken Totaalcommunicatie) | Vormgeving: Frans van Dam (bliidd.nl) | Cartografie: Reijers Kaartproducties bv, Veghel. Deze route is zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Mochten er onverhoopt onjuistheden inzitten, dan kunnen deze worden doorgegeven via info@bestemmingnoardwest.nl. Stichting Bestemming Noardwest aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van deze route.

Stichting Bestemming Noardwest

info@bestemmingnoardwest.nl

www.oudezee.nl